Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 239. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 239. VOL. LXII

ГОЛЛ ПРО ЄДНІСТЬ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

НАВІТЬ ПРИЯТЕЛІ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ МекКАРТІ

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету Лєонард В. Голл заявив, що атака сенатора Дж. МекКарті на президента Айзенгавера ще більше об'єднала республіканців коло президента. Голл заявив, що він вдоволений з того, що Айзенгавер поручив йому відповісти на запит журналістів, — який вплив на єдність Республіканської партії матиме виступ МекКарті проти президента. Голл запитував провідних республіканських політиків, і на основі їхніх відповідей може твердити, що всі республіканці підтримуватимуть президента проти сенатора МекКарті. Голл казав, що навіть сенатори, які в числі 22 голосували проти догани для сенатора Мек Карті, заявилися тепер проти атаки МекКарті на Айзенгавера. „Я переконаний, казав Голл, що президент знайде ще сильнішу єдність і підтримку між республіканськими членами Сенату і Палати Репрезентантів впродовж тих двох років Конґресу." Голл висловив переконання, що й більшість американського народу, республіканців і демократів, будуть допомагати президентові Айзенгаверові здійснювати його програму, і то ще в більшій мірі, як це було досі. Проти МекКарті виступили його найбільші партійні приятелі, сенатори Карл Е. Мундт і Джан М Ботлер. МекКарті обвинувачував президента Айзенгавера в тому, немов би то він надто „м'яко" поборює комунізм у цій країні і закордоном. Сенатор Мундт знав зміст заяви сенатора МекКарті і пропонував йому її не проголошувати, але сенатор МекКарті не послухав поради Мундта, заявляючи таке: „Вони стріляли проти мене з Білого Дому, тому я мушу дещо сказати." — Сенатор Мундт казав, що всім відомо про те, що президент Айзенгавер не є прихильником комуністів. Всі ми бажаємо звільнити заарештованих американських громадян в комуністичному Китаї, але цю справу треба вести розважно. Сенатор Ботлер назвав виступ сенатора МекКарті „нещасливим". Сенатор Артур В. Воткінс, який очолював Сенатську Комісію, — яка вирішувала справу догани для сенатора МекКарті, — заявив, що всі республіканці твердо стоять коло президента Айзенгавера і своєї партії, з якої може виступити тільки такий „люнатик", як сенатор МекКарті, або йому подібні, бо він і так не дбав про партію, тільки свою особу, щоб про нього якнайбільше люди говорили. Багато інших республіканських і демократичних політиків заявилися проти виступу Мек Карті проти президента Айзенгавера.

КІО проти третьої політичної партії

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Голова Спілки Транспортових Робітників Ню Йорку, Мікел Дж. Квілл, запропонував, щоб зорганізоване робітництво подумало над організацією третьої політичної партії в країні, але голова Конґресу Індустріяльних Організацій Волтер Рутер заявив, що ця справа „не піде". Квілл казав, що робітництво підтримує демократів, але „демократичні боси з Таммані Голл" (повітова демократична організація в Ню Йорку) по-диктаторськи не допустила до номінації на губернатора Френкліна Д. Рузвельта, визначивши на це становище Аверелла Гаррімана. На це Волтер Рутер сказав, що не зле було б для робітників, якби в ЗДА було більше таких губернаторів, як Гарріман, якого підтримувала Таммані Голл. Рутер пригадав, що з Таммані Голл вийшли і такі приятелі робітництва як покійний президент Ф. Д. Рузвелт і сенатор Гербетр Лімен. І республіканці і демократи — сказав він — можуть бути прихильні робітничому рухові, нпр., республіканці в південних стейтах, а демократи в стейтах Нової Англії.

В листопаді покращало становище на ринку праці

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс і секретар праці Джеймс П. Мічелл видали спільний звіт про становище на ринку праці в листопаді цього року. Хоч число безробітних збільшилося в цьому місяці на 152,000, а число затруднених зменшилося на 410,000 осіб, обидва секретарі твердили, що ці числа говорять про покращання становища, бо звичайно в листопаді й грудні число безробітних зростає далеко більше. Загальне число безробітних у листопаді становило 2,839,000 осіб, а в жовтні — 2,741,000. Число затруднених становило в листопаді 61,731,000 осіб, а в жовтні — 62,141,000. Збільшилося число робітників в автомобільній індустрії, а зменшилося в будівельному і харчовому промислах. Число робітників, затруднених в нефармерських підприємствах виносило в листопаді 55,577,000, і це було найвище число затруднених робітників в цій категорії в цьому році.

В АМЕРИЦІ

● **Перський шах** Мохаммед Реза Паглеві переїхав із готелю „Валдорф-Асторія" до Нюйоркського шпиталю, де має відбутися контроля його здоров'я. Після трьох днів перебування в шпиталі шах разом із королевою Сорaєю поїде в гостину до президента Айзенгавера.

● **Новообраного** голову Демократичного Крайового Комітету Пол. М. Ботлера запрошено на обід у Вашинґтоні. Він телефонічно запитав конґресмена Едмондсона, в якому убранні треба з'явитися на прийняття. Конґресмен заявив, що тільки в парадному убранні, і Ботлер попросив конґресмена, випозичити для нього фрак на цей вечір.

● **Американці** потішаються тим, що цього року ялинки не подорожіли в порівнянні з 1953 роком. Тристопові ялинки продаватимуть по одному долярові, шестистопові — по $2.50, а десятистопові — по $5. Велика ялинка, яку ставлять на площах, 135 стіп завдовшки, коштуватиме 125 долярів.

● **Власник крамниці** в Норт Плейнфілді, Ню Джерзі, Філіпп Розенберґ на тому самому місці, припадково, вбив вже другу свою жінку. Сталося це 8 грудня, 1954 року, коли Розенберґ виїжджав своїм автом із подвір'я на вулицю. Його перша жінка згинула, коли авто, яким він їхав, наскочило на будку, в якій вони продавали овочі.

● **Бетті Рітс** із Пітсбурґу, Па., перейшла тяжку операцію, після якої її серце перестало битися. Чотири лікарі при помочі масування вісім разів відновлювали, щоб її серце знову билося, але за дев'ятим разом смерть перемогла, і пацієнтка померла.

● **Посадник міста Ірі, Па.,** і провідник демократів у цьому повіті Томас В. Флетлі признався, що він мав зв'язки з організаторами недозволеної ґазардовної гри. Досі він це заперечував.

● **З обсерваторії Паломар** у Каліфорнії повідомляють про відкриття нової малої плянети, так званого остероїда. Це відкриття зроблено на фотографічній плиті в Шмідтовому телескопі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕҐІОН ПІДТРИМУЄ АЙЗЕНГАВЕРА

Крайовий командант Американського Леґіону, Сіборн Коллінс, відвідав президента Айзенгавера в Білому Домі в справі ув'язнених червоними китайцями 13 американців. Коллінс заявив, що Американський Леґіон „цілосердечно" підтримує акцію президента Айзенгавера в цій справі, зокрема в передачі її на вирішення Об'єднаних Націй, але домагається „рішучих заходів", включно з бльокадою Китаю, на випадок, якщоб акція ОН не причинилася до звільнення ув'язнених.

Гарріман заповідає критику Айзенгавера демократами

Кензас Ситі, Мо. — Новообраний губернатор стейту Ню Йорк, Аверелл Гарріман, промовляючи на обіді Демократичної партії в Кензас Ситі, заявив, що демократична більшість в Конґресі буде співпрацювати з президентом Айзенгавером у справах закордонної політики та державної оборони. Але Гарріман остерігав президента Айзенгавера, що демократи будуть його критикувати, якщо він братиме участь в республіканських очорнюваннях демократичних політиків. Гарріман пригадав Айзенгаверові ті слова під час виборчої кампанії, які він сказав про „холодну війну" в Конґресі на випадок, коли в цій законодатній установі буде демократична більшість. Нововибраного губернатора представив 600 гостям бувший президент Труман. Гарріман назвав його „найбільшим демократом" в сучасній Америці. „Наша країна і всі держави світу відчувають брак його проводу, з якого Труман добровільно зрезиґнував, виїхавши до Міссурі", — сказав Гарріман, який за уряду Трумана був амбасадором в Москві і Лондоні, секретарем торгівлі і директором закордонної допомоги.

Вилсон змінив систему військових закупів

Вашинґтон. — Під час недавніх виборів демократи закидали секретареві оборони, що він надто зцентралізував військові закупи, підтримуючи тільки великі фірми, а це і несправедливо і недоцільно з огляду на оборону держави. Вилсон давав замовлення тільки тим великим фірмам, які складали найкорисніші оферти. Але тепер він відкинув цю чисто економічну систему і 7 грудня видав зарядження, щоб військові установи перед закупном товарів брали до уваги такі умови: 1. Щоб цим закупом можна було збільшити джерела постачання. 2. Щоб місця цих закупів були якнайбільше розсіяні по всій країні. 3. Щоб не було завеликого скупчення контрактів у нечисленних місцях. Розсіяння військових доставців по різних частинах держави мало б велике значення під час крайньої небезпеки, тобто на випадок ворожої атаки.

Стейтові й самоуправні уряди мають охороняти населення від радіяції

Вашинґтон. — Нюйоркський комісар охорони здоров'я д-р Герман Е. Гіллбо на конференції стейтових і територіяльних урядовців охорони здоров'я в Вашинґтоні заявив, що стейтові й самоуправні уряди мають дбати про охорону населення від атомової радіяції. Атомового променювання — заявив д-р Гіллбо, — щораз більше вживається в промислі, а тому виникає проблема охорони населення від його шкідливих впливів. — Крім того, комісар охорони здоров'я домагався більшої обережности при видаванні метрик народження, щоб не дати змоги шпигунам та підривним особам діставати нові метрики. Д-р Гіллбо казав, що на всіх „пізніше видаваних" метриках треба зазначати, коли саме їх видано. Метрики повинні мати докладні дані, що характеризують їхніх власників. Треба берегти документи, на основі яких виставляється метрики, щоб їх ніхто не міг вкрасти і нелеґально ними користуватися.

Не хочуть відповідати на запити слідчої комісії

Вашинґтон. — Сенатська Постійна Слідча Підкомісія веде переслухання в справі робітників-комуністів, затруднених в оборонній фабриці у Бетлегемі, Пенсилвенія. Слідство веде, замість неприсутнього сенатора Джозефа МекКарті, сенатор Чарлз Е. Поттер. Досі вже чотири робітники відмовилися відповідати на запит, чи є вони комуністи, користаючи з П'ятої поправки до Конституції. Комісія вислала повідомлення про це до Бетлегемської Сталевої Компанії, і Джозефа А. Пікуччі та Джана Шаба мають звільнити з праці. Інші два свідки на слідчій комісії в Сенаті, поводили себе так, що їх треба було вивести з залі переслухань. Свідок Пол Олт називав свідка, який обвинувачував його в комунізмі, „зрадником", „Юдою" і „донощиком", а пізніше заявив, що він на основі Конституції не буде відповідати на запит, чи був він членом комуністичної партії. Ще один свідок, Олвін Дж. Геллер, не хотів відповідати на запити і лаяв слідчу комісію. Три інші свідки також скористали з Конституції і відмовилися відповідати на запити комісії.

● **На прийнятті** в Ню Йорку бувший голова Демократичного Крайового Комітету Джеймс А. Фарлі вітав посадника Ню Йорку Роберта Ваґнера як майбутнього губернатора Ню Йорку і майбутнього президента ЗДА.

Англія невдоволена „ініціятивою" Франції щодо переговорів з Москвою

Лондон. — Лондонський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Мідлтон запевняє, що англійський уряд рішуче проти всякого „зближення" з совєтським урядом в справі можливостей нової конференції „великої чвірки", поки не закінчиться ратифікування договору про західньо-німецьке озброєння і поки не почнеться організація нової німецької армії. Тому, мовляв, англійський уряд неохоче прийняв до відома доручення Мендес-Франса французькому амбасадорові в Москві розпочати в цій справі переговори з володарями Кремлю, дармащо французький уряд твердить, що французький контакт з Москвою має обмежуватись покищо тільки до справи мирового договору з Австрією. Англія, мовляв, признає, що дипломатичним шляхом можна говорити з Москвою про всі справи, але передусім про конкретні пропозиції, що їх робить сама Москва. Але такі розмови не повинні мати на цілі якоїсь генеральної міжнародної конференції, а тільки полагоду точно сформульованих окремих справ, і то тільки тоді, коли совєтська пропозиція не повторювала б вимоги зречення з Паризького договору, який не є предметом торгівлі. Англія — твердить американський журналіст — уважає „дуже небезпечним" період до кінця березня, себто час, коли західні держави переводять ратифікацію Паризького договору, і тому не слід робити нічого, що могло б найменшою мірою пошкодити атмосфері, потрібній для ратифікаційної процедури.

Японія має нового прем'єра

Токіо. — Шіґеру Иошіда, який 6 років правив Японією майже на диктаторський лад, зазнав в останньому тижні другої великої політичної поразки. Він не тільки мусів димісіонувати, бо інакше був би дістав вотум недовір'я, збунтувавши проти себе своєю не так політикою, як особистою поведінкою половину власних партійців, але й не зумів перевести на становище нового прем'єра свого кандидата, наступника на становищі голови ліберальної партії, яка є найсильнішою партією в японському парляменті і розпоряджає 191 мандатом. Друга найсильніша партія демократів, скріплена сецесіоністами від лібералів, зблькувалась з правими соціялістами й дістала за свого лідера 257 голосів на всіх 467 послів парляменту. Прем'єром став Гатояма, колишній лідер лібералів, який сам запропонував був Иошіду на прем'єра, але потім порвав із ним і став поборювати його, порозумівся з демократами і склав із ними та частиною лібералів нову партію. Він є також приятелем Америки, але погоджується на жвавішу торгівлю з Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм. Міністром закордонних справ став Шіґемітсу, міністер з часу останньої війни, який зголосив капітуляцію Японії. Соціялісти голосували на Гатояму тому, що той останній погодився розв'язати з початком нового року парлямент і перевести весною 1955 нові вибори.

Німці розбудовують летунство в Еспанії

Лондон. — Німецька фабрика аероплянів Дорньє, що, не маючи змоги працювати у Німеччині наслідком альянтської заборони, перенеслась до Еспанії, випродукувала свою першу післявоєнну модель воєнного літака. Це легка й маленька машина, типу монопляну, гнана звичайним мотором силою 150 коней. Названо її ДО-25. При цій нагоді англійська фахова преса пригадує, що фабрика Дорньє опинилась в подібній ситуації після першої світової війни, і тоді перенеслась була до Швайцарії, а за другої світової війни постачала Німеччині цілі з'єднання машин. Очевидно, що ці початкові німецькі спроби відбудови своєї летунської продукції, і то за кордоном, не стоять у ніякій пропорції до стану совєтського летунського промислу — підкреслюють англійські часописи і наводять факт, що в СССР є тепер 360 авіяційних фабрик. До того ж совєтська авіяційна продукція користується найкращими німецькими, вивезеними до СССР, фахівцями і незреалізованими німецькими проєктами різних моделів. Совєти мають вже турбо-моторові літаки різних видів, включно з бомбардувальником довжиною 144 стопи, а також далекопростірні бомбардувальники, що можуть, не спиняючись, перелетіти відстань у 7,650 миль.

Аденауер хоче боротись з пацифістичними настроями

Бонн. — Пацифістична й антимілітаристична пропаґанда і все те виховання, що його ввели альянти в Західній Німеччині після війни, довели до такого відчуження німецької молоді від думки про потребу армії і про обов'язок молоді служити у війську, що західньо-німецький уряд рішив повести плянову кампанію для піднесення німецького патріотизму й переконання молоді, що армія є передумовою національної безпеки. На Аденауера натискають, щоб він зорганізував спільний фронт з соціялістами й професійними спілками у справі творення нової армії, бо коли, мовляв, армія буде творитись при одночасній безпардонній антимілітаристичній кампанії теперішньої опозиції, то справа ця може зазнати великої поразки.

„ЗДА не сміють підтримувати чужі колоніялізми"

Ню Йорк, Н. Й. — Бувший амбасадор в Японії, генерал-майор Вільям Дж. Донавен, промовляючи в Академії Політичних Наук, остерігав уряд ЗДА, щоб він не підтримував чужих колоніялізмів та імперіялізмів, „якщо ми дійсно хочемо стримати аґресію Совєтів та комуністичного Китаю". Доновен, який під час війни очолював Уряд Стратеґічної Служби, домагався у своїй промові, щоб американська політика на Далекому Сході зрозуміла необхідність трактувати країни в Азії так „як наших партнерів у господарській та військовій допомозі". Доновен казав, що ЗДА „у своїх політичних зусиллях мусять розвіяти всяке підозріння, що вони хочуть зайняти в Азії місце „колоніяльних губернаторів", які там урядували досі. Америка мусить показати народам Азії, що іде їй про те, щоб здобути собі довір'я доброю волею, і аж пізніше пропонувати військову та господарську допомогу тим державам, які хочуть боротися проти комуністичної аґресії. Азійські держави мусять зрозуміти, що ЗДА допомагають їм у їхній боротьбі проти комунізму зовсім безінтересовно, і не підтримують чужих колоніялізмів та імперіялізмів.

● **Магараджа з Місори** в Індії застрелив найбільшого тиґра, що його колинебудь вбито в тій країні. Хижак важив 900 фунтів.

ЩЕ ОДНА СОВЄТСЬКА ПОГРОЗА

МОСКВА ПЕРЕДАЛА НОВУ НОТУ ТРЬОМ ЗАХІДНІМ ВЕЛИКОДЕРЖАВАМ ПРОТИ РАТИФІКУВАННЯ ПАРИЗЬКОГО ДОГОВОРУ ПРО НІМЕЦЬКУ АРМІЮ

Москва. — Совєтський уряд, нав'язуючи формально до західньо-альянтської відповіді на совєтські ноти з 23-го жовтня і 13-го листопада ц. р., переслав З'єдиненим Державам, Англії і Франції нову ноту з підкресленням, що на випадок ратифікування Заходом Паризьких протоколів про признання Західній Німеччині права озброїтись і про прийняття її до НАТО, буде „виключене" порозуміння про з'єдинення Німеччини. Водночас та совєтська нота повторює давні арґументи проти озброювання Західньої Німеччини, називаючи його відновлюванням давнього німецького мілітаризму, небезпечного для світового миру, та погрожує, що на той випадок Совєтський Союз і його сателіти будуть примушені „вжити нових заходів для власної охорони", що доведе до нових перегонів у зброєнні. Совєтська нота покликується на останній з'їзд комуністичних держав у Москві і його рішення побільшити й скоординувати комуністичні збройні сили. Совєти твердять, що Паризькі протоколи не тільки не спричиняться до закріплення миру і злагіднення теперішньої поганої міжнародної атмосфери, але, навпаки, спричинять дальше напруження і стануть посередньою причиною для нової війни наслідком відновлення німецького мілітаризму. Тому Москва висловлює жаль, що західні держави відкинули запрошення СССР відбути 29 листопада спільну конференцію у справі заведення колективного пакту безпеки для Европи й переговорення з'єдинення Німеччини. Совєтська нота заторкує також австрійську справу, зазначаючи, що ратифікування Паризьких протоколів „очевидно не зможе наблизити порозуміння щодо дуже бажаного договору з Австрією".

Покищо нема ще відгуків із столиць трьох західніх держав, які дістали ту нову совєтську ноту, крім зазначення американськими часописами, що та совєтська нота є посередньою відповіддю на пропозицію французького прем'єра Мендес-Франса, щоб конференцію 4-ох великодержав у справі з'єдинення Німеччини відбути в травні 1955, після ратифікування Паризького договору. Вона є також відповіддю на запит французького амбасадора в Москві, чи Москва не погодилась би тепер підписати з Австрією мировий договір. Совєтська нота не робить навіть натяку на будь-яку мериторичну зміну совєтського становища в справі з'єдинення Німеччини й договору з Австрією.

Об'єднані Нації поручають загальні вибори в Кореї

Об'єднані Нації. — Політична Комісія Об'єднаних Націй прийняла — всупереч становищу комуністів — резолюцію, яка поручає перевести в цілій Кореї нові вибори до спільного корейського парляменту, під наглядом Об'єднаних Націй, з зазначенням, що такі вибори мають стати підставою для об'єднання цієї країни. За цією резолюцією голосували 50 держав, проти 5 голосів совєтського бльоку, з 4-ма, що здержались (Індія, Бурма, Савді Арабія і Сирія). Єдиним іншим внеском, що був голосований, був внесок Совєтського Союзу, згідно з яким вибори мали б відбутися під наглядом „міжнародної комісії" (читай: комуністів) з правом кожного її члена закласти „вето". Цей совєтський внесок відкинено 51 голосом проти 5. В дебаті, що попередила голосування, відбулася гостра виміна слів між представником Південної Кореї, яку — хоч вона не є членом ОН — допустили до участи в нарадах, та представником Індії. Делеґат СССР заявив, що виборів у Кореї не може бути доти, поки перебувають там американські війська. Хоч це голосування виявило повну одностайність вільного світу і було великою моральною перемогою для Південної Кореї та Об'єднаних Націй, проте практичного значення воно не матиме, бо комуністи на таку розв'язку не погоджуються, — говорять американські пресові коментарі.

Здоров'я Папи знову погіршилось

Рим. — Папа Пій XII мабуть перевтомився, уставши вперше з ліжка в середу 15-го грудня і проходжуючись пів години по кімнаті. Він зробив це за вказівкою лікарів, які побоювались, що довге перебування в ліжку, де він лежав непорушно при попередньому штучному відживлюванні, може привести до запалення легенів. Ніч з середи на четвер Папа провів дуже погано, бо кашель не давав йому заснути. Це збільшило небезпеку запалення легенів. Про вигляд Папи оптимістично заявив архиєпископ Монтіні, який відвідав Папу і висловив радість, що знайшов його в бадьорому стані. Все ж лікарі уперше за останній тиждень не згадали нічого про поліпшення в стані здоров'я Папи.

В СВІТІ

● **Націонал - китайці** перевели успішний нічний рейд на маленький острів Тапо, що лежить за 3 милі від острова Квімой у Формозькій протоці, і взяли в полон 14 комуно-китайських вояків. У під'їздовій війні між комуністичними й націоналними китайцями полонені відіграють велику ролю, бо від них кожна сторона здобуває цінні відомості.

● **Дружина Черчила** захворіла й відмовилась від усіх своїх товариських та суспільних обов'язків.

● **Генеральний інспектор** піхоти данської армії, генерал Нерресоє, дістав димісію, бо, як закидають йому, потурав одному з лекторів військової школи, бувшому старшині данського леґіону по стороні німців у протисовєтському поході, який „індоктринував" фашистською ідеолоґією кадетів.

● **Генерала** Станіслава Радкевіча, начальника комуно-польської служби безпеки, призначено на становище міністра колективізації, щоб застосувати там поліційно-емведівські методи. Польську „безпеку", як її іронічно називають поляки, реорганізують, бо втеча комісара Святла й інших поліційних достойників на Захід обурила Москву.

● **У Лондоні** вперті й необережні пішоходи та наколесники стали такою перешкодою для автомобільного руху і спричинювали стільки катастроф, що проти них введено високі кари. За порушення приписів руху каратимуть пішоходів від $50, а наколесників — від $80.

● **У Західньому Берліні** три західні альянти відмовились від свого дотеперішнього права давати часописні ліцензії і передали всю пресу в необмежене відання зах.-берлінської влади.

● **В Ізраїлі** ортодоксійні жиди повели кампанію проти жіночої моди на штани. У столиці Ізраїлю, Тель Авіві, посадник міста видав офіційну заборону жінкам, службовичкам у міських установах, ходити у штанах. Вони виправдувались, що ходять так тому, що в установах не палять і є дуже зимно, але цей арґумент не переконав посадника, який покликався на цитат із Старого Завіту, який — мовляв — забороняє жінкам ходити в чоловічих одягах, а чоловікам в жіночих.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОТРІБНА „ВЕЛИКА МЕТА"

Усі великі рухи в історії, всі великі історичні „переломи" позначались якоюсь точно означеною „великою метою". Початок і перемога християнської доби, хрестоносні походи, французька революція, перша світова війна з її гаслом самовизначення і навіть большевицький переворот в Росії в його пропаґандивному насвітленні та друга світова війна і події, що її попередили, — мали перед собою „велику мету", якою захоплювались і до якої змагали мільйони, готові на найбільші жертви й посвяту.

Такої захоплюючої, великої мети не має світ у теперішній найбільшій з великих і найгрізнішій з грізних атомовій добі. А радше, він її має і ця мета не менша, як була під час хрестоносних походів чи французької революції або під час американської революційної війни, але цієї мети він не „ставить" і не робить з неї практичного вжитку.

Уся теперішня політична метушня з большевицькою аґресією і провокаціями, з одного боку, а пасивною „мобілізацією" вільного світу, при постійних „виявах „доброї волі" та постійних нових спробах „співіснування" з найбільш злочинним в історії большевицьким режимом, з другого боку, — викликає загальну депресію, зневіру та збайдужіння.

Тим часом ця велика ідея, яка могла б надати змісту нашій добі і здійснення якої було б вимріяною панацеєю на всі політичні хвороби не тільки нашої доби, але й майбутніх поколінь, сама напрошується, тільки світ, виходило б, до неї ще не доріс і не має відваги прийняти її і до неї відважно змагати. Ця ідея — це визволення поневолених.

Відрадним явищем у цій сумній дійсності є те, що в світі щораз більше появляється людей, які це розуміють і в тому напрямку скеровують публічну опінію. Доказом цього може бути, зокрема, стаття Дейвида Лоренса в останньому виданні „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", який піддержує концепцію Новленда про „рішучу акцію" проти большевиків, вважаючи, що рекомендовані ним засоби „поступово промостили б шлях до визволення поневолених" і що така політика „бодай прочистила б атмосферу і дала вільному світові остаточну мету — велику справу".

КПИНИ

Кпини — це один з найгостріщих засобів у словесній полеміці. Нічим іншим не можна дошкулити своєму противникові так, як власне кпинами. Клясичним прикладом кпинів може бути відомий у нашій літературі „лист" запорожців до турецького султана, так знаменито перелицьований і достосований до теперішніх обставин карикатурою і словом в останньому числі „Лиса Микити". Знаменні зразки кпинів подибується тепер щораз частіше в американській пресі на совєтські теми, як, напр., у справі безглуздих тверджень про російське першенство у винаходах, про „створеного" совєтськими науковцями двоголового пса тощо. Пробували часом і большевики кпити, як, наприклад, Остап Вишня із своєю збіркою пашквілів п. з. „Самостійна дірка", вверненою проти українських еміґрантів, але з тих кпинів звичайно виходила тільки поганенька ґримаса.

Так то кпинами намагаються воювати найзапекліші вороги. Як вистріляно вже всю полемічну амуніцію, або коли взагалі полемізувати було б нижче гідности, тоді залишається ще останній арґумент — кпини. Так водиться в світі.

Але інакша справа серед українців. У полеміці більшість з нас втрачає всяку міру, вистрілює всі „калібри" вже в першій хвилині і на ніщо, стріляє з важкої гармати в муху і, зуживши за одним махом усі арґументи, береться до того, що ще залишається: кпини. Таке то наше завзяття у відношенні до себе самих.

В останньому часі цей негідний спосіб полеміки між партійними противниками серед самих українців поважно поширився. Взаємно викпивають одна одну поодинокі групи націоналістів, викпивають одна одну і всі інші партії. „Самостійна дірка" Вишні є тільки блідою відбиткою тих кпинів, що їх висипали собі взаємно на голови самі ті, до яких фейлетони Вишні відносились. При цьому в кпинах ще більше, ніж у речовій арґументації, затрачується почуття міри та пристойности і виставляється на ці кпини навіть те, що для інших може бути святістю.

Так то, кплячи самі зі себе, ми допомагаємо кпити з нас нашим ворогам і, в результаті, з нас кпить історія.

Генерал-Поручник О. Загродський

ЗИМОВИЙ ПОХІД

6-го грудня цього року минає 35 років з того часу, як Армія Української Народної Республіки вирушила в запілля ворога, прорвавши фронти денікінський і большевицький, де й перебувала у безнастанних сутичках та переможних боях з ворогом аж до 6-го травня 1920 року. Вздовж і впоперек перейшла вона всю Правобережну Україну і побувала на Лівобережжі — на Полтавщині.

В Зимовий Похід Армія вирушила трьома групами: Запорозька під командуванням Генерал-Полковника Михайла Омеляновича-Павленка, він же й Командир Армії УНР в Зимовому Поході з Наказу Головного Отамана Симона Петлюри; Волинська група під командою Генерал-Поручника Олександра Загродського, та Київська група під командою Генерал-Хорунжого Юрія Тютюнника, який був заступником Командарма в Зимовому Поході.

Разом з Армією в Зимовий Похід вирушили: Прем'єр Міністер Уряду УНР Ісаак Мазепа та Протопресвітер Армії УНР Митрофорний Протоієрей Отець Павло Пащевський.

Зимовий Похід, що тривав п'ять місяців, був рейдовою (партизанською) формою війни, одначе Армія не втратила характеру реґулярної. Завдяки вмілому керівництву Командирів груп, відважно і вміло маневруючи, блискуче виконавши стратегічно-політичні завдання, Армія на початку травня 1920 року з боями прорвала большевицький фронт і 6-го травня з'єдналася знову з реґулярними частинами Армії УНР і включилася в загальний фронт.

До Зимового Походу Армії УНР дійшло внаслідок ліквідації одного спільного фронту Армій УНР та УГА в листопаді 1919 року. Саме тоді УГА уклала договір з Денікіним про завішення зброї і тим самим звільнила ворожі сили, які були зараз же обернені проти Армії УНР.

Зимовий Похід був конечністю для врятування Української Державности власною збройною силою і був нагодою заманіфестувати перед своїм народом цю силу, віч-на-віч показавши, що Військо і Уряд УНР не припинили боротьби за здобуття волі своєму Народові. В цьому саме і є найбільше значення Зимового Походу.

Коли було вирішуване питання про вирушення в Зимовий Похід, деякі відповідальні військові чинники дефініювали тодішню нашу ситуацію в той спосіб, що, мовляв, роля стратегії є закінчена і настає час головну ролю перебрати дипломатам. Інакше думали Командири груп, старшини та козаки, які в той Похід пішли.

Зимовий Похід — це славетна і найсвітліша сторінка новітньої історії наших Визвольних Змагань, позначена великою перемогою української зброї, без тіні трагічних поразок.

Дата 6-го грудня - священна дата для кожного українського патріота, бо нею розпочався героїчний чин українського вояка, який урятував Українську Державність і дав можливість продовжувати збройну боротьбу реґулярним фронтом ще протягом цілого року.

Датою 6-го грудня 1919 року українське вояцтво добровільно заофірувало своє життя на вівтар Батьківщини, і цілий світ тоді довідався, що, в перший раз в Европі, понад 6.000 українських вояків добровільно зголосилися віддати своє життя за святу справу — Українську Державність.

Для відзначення Зимового Походу, з наказу Головного Отамана Симона Петлюри, був створений Лицарський Орден „Залізного Хреста", а Рада Республіки — Український Передпарлямент, що після залишення Армією і Урядом УНР 21-го листопада 1920 року, під натиском ворога, кордонів своєї Батьківщини, діяв на чужині, — ухвалила назавжди дні 6-го грудня і 6-го травня щороку відзначати, як Національні Державні Свята.

Цього року, згадуючи про цю величну подію з нагоди її 35-х роковин, згадаймо лицарів Зимового Походу, яким доля не судила повернутися з нього. Згадаймо й тих лицарів, які повернулися, але вже покинули нас навіки, як Генерали Омелянович-Павленко та Тютюнник, Професор Ісаак Мазепа, Протопресвітер Отець Павло Пащевський і багато інших. А всім лицарям Ордену „Залізного Хреста", що є між нами ще й сьогодні, віддаймо належну пошану. Слава Українському Воякові!

У 35-ЛІТТЯ ПЕРШОГО ЗИМОВОГО ПОХОДУ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ДО УКРАЇНСЬКОГО ВОЯЦТВА

Старшини і Вояки Армії Української Народної Республіки!

Шостого дня цього місяця минуло 35 років, коли — з наказу Світлої Пам'яті Симона Петлюри, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки — героїчна Українська Армія вирушила у свій Перший Зимовий Похід.

Був це славетний Чин, коли Вояцтво Українське, в тяжких, трагічних обставинах, не заломилося, не занепало духом, але, навпаки, виявило високий патріотизм і глибоку відданість Великій Ідеї національного визволення.

Історія знає мало випадків, коли армія, нехтуючи закони війни і власної безпеки, вирушає в запілля ворога, наражаючи себе на всі несподіванки, з цим зв'язані. А, одначе, частини Війська Українського, вікопомного 6 грудня 1919 року, підняли на себе цей великий тягар. Зводячи криваві бої з ворогом, героїчна Армія Українська протягом п'яти місяців перейшла всю Правобережну й частину Лівобережної України, з півночі на південь, завершуючи свій славетний рейд з'єднанням з Військом Українським, що стояло на своїх фронтових позиціях.

Згадуючи сьогодні цей виключний Героїчний Чин, спом'янім славного командарма нашого, генерал-полковника Михайла Омеляновича-Павленка, що очолював цей історичний Похід. Спом'янім помічника його, генерала Юрка Тютюнника. Спом'янім Усе Вояцтво і Старшинство, що життя своє поклали під час цього рейду в боях за Волю, Честь і Славу України, а й тих Вояків, що переможно вийшли з Походу, а життя своє склали у великім розсіянні, в чужій землі, в чужих краях і державах.

А всіх живих Учасників історичного Походу привітаймо щиро, віддаючи Їм шану і честь. Між цими живими ще учасниками Зимового Походу, вітаємо сьогодні достойного генерал-поручника Олександра Загродського, що, як командувач Волинської Групи, очолював цей славетний Похід.

Нехай же цей Великий Чин буде прикладом для нашого Вояцтва тепер і в майбутньому, для нашого юного покоління і нехай присвічує всьому Народові Українському в Його змаганнях за повне визволення нашої Батьківщини-України.

Степан Витвицький
Президент
Української Народної Республіки

6 грудня 1954 Р. Б.

З наших буднів

ПРОБЛЕМА ІВАНА БЕЗ РОДУ

Мій приятель розповідав мені пригоду, що трапилась йому, коли одержував американське громадянство.

Як не одному з нас, так і йому прийшлося звести затяжну баталію у зв'язку з існуванням однієї фатальної для нас рубрики в аплікаційних паперах: „Former nationality". В перекладі на нашу милозвучну мову це, очевидно, не означає, що вас питають про вашу „бувшу національність", тільки про колишню державну приналежність.

Мій приятель, розуміється, обстоював енерґійно та завзято, щоб в тій рубриці було вписане слово „Україна". Без жадних додатків.

На переслухання на Колюмбус евеню вибрався солідно „підкований" і патріотично наснажений, з цілим, можна сказати, архівом, в якому були і вирізки з „Віклі" та „Свободи", і мапа України, і навіть один том якоїсь, прихильніше для нас написаної, американської Енциклопедії.

„Екзамен" тривав півтори години і під час того мій приятель зробив урядникові з Натуралізації коротке резюме з історії України, приблизно від Трипілля по сьогодні, запізнав його з географією нашої красної Батьківщини, з розвитком української політичної думки, з визвольними змаганнями, з культурою, побутом, мистецтвом і так дальше.

Урядовець, хоч і молодий віком, був на диво спокійний, розсудливий та довготерпеливий. Обнявши голову руками, сперся ліктями на стіл і півтори години мовчки, без одного слова протесту слухав, як мій приятель в жорстокий, просто, спосіб знущався над мовою Шекспіра і Гемінґвея.

Врешті подивився на годинник і спитав:

Ви скінчили?

— Так, скінчив, — прохрипів мій приятель, якому вже й духу не стало.

— Окей. Ви мене переконали. Тільки не історичними фактами, вирізками з газет та іншими матеріялами. Ви доказали мені слушність вашої справи вашим патріотизмом, вашим палким бажанням, щоб вас, зараховувати до жадної іншої нації, тільки до української. Де юре і де факто ви ні один день з вашого життя не були громадянином тієї, омріяної Української Держави, про яку ви тут говорили. Але ідею, образ тієї Держави ви носите у вашій душі, в' вашому серці. І це впорядку. А тепер беріть, прошу, до уваги таку парадоксальну ситуацію: ви півтори години переконували мене, що ваша державна приналежність українська. Я повірив вам і пишу в рубриці „Former nationality": „Ukraine". А тепер ви розпишетесь під цим документом і одним почерком пера, в одному моменті, відречетесь отої приналежности, за яку ви тут так завзято, по-геройськи майже боролися... Скажіть: чи не природніше було б, щоб ви, приймаючи американське, зрікалися польського, чеського, совєтського і всякого іншого громадянства, замість українського?..

— І що ти відповів йому на це? — питаю приятеля.

— А що ти відповів би на моєму місці та й ще з моїм знанням англійської мови?! — відбуркнув приятель...

Ікер.

Франція мирно зліквідувала повстання в Тунісії

Туніс. — У четвер, 9 грудня, ц. р. закінчується „перемир'я", проголошене 22 листопада ц. р. французами й автономним туніським урядом, щоб у тому часі спонукати туніських націоналістів припинити збройну боротьбу проти Франції. Масові саботажі й терористичні напади робили враження повстання, яке анархізувало країну й небезпечно підривало міжнародний престиж Франції. Французькому урядові вдалося дійти до згоди з автономним туніським урядом, щоб він перестав толерувати терористів, а натомість почав активно переконувати їх скористатися з запевненої їм амнестії, розійтися по домах і дозволити Франції в спокійній атмосфері перевести до кінця задумані реформи, збільшуючи автономію Тунісії. Впродовж одного тижня 1,955 повстанських „фелла-гів" склали зброю. З трьох найголовніших повстанських ватажків — два піддалися, а один, який очолює збройну групу з 50-ти фанатиків, переховується далі в горах. Здогадуються, що це він убив двох знатних туніських урядовців і причепив до їх тіл карточки з погрозами, що таке станеться з усіма, хто співпрацює з французами. Генерал ля Тур дю Мулен заповів ліквідацію цієї групи. Водночас в Альжирії французи тримають 70,000 війська, на 20,000 більше, як було його в дні 1 листопада, коли там настав неспокій. Франція рішилася по доброму чи силою зберегти за собою північно-африканські землі.

Засудили напасників на О. Скоценя

Торонто. — Торонтська преса повідомляє, що суд на третій розправі засудив до тримісячної тюрми Миколу Засідка, глядача на спортових змаганнях „Тризуба" і „України", який важко побив відомого спортовця О. Скоценя. За ту саму провину засуджено змагуна дружини „Україна" Ерцеґовича на один місяць тюрми. Скоцень — провідник дружини копаного м'яча „Тризуб". Напад на О. Скоценя відбувся після закінчення змагань. Ця судова розправа та її вислід показують, що деякі „спортовці" та „прихильники спорту" — не мають нічого спільного з правдивою ціллю спортових змагань, а до того ще й опоганюють наше ім'я.

Юрій Таркович

ЩЕ ПРО ЖИТТЯ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Совєтська преса, вихваляючи мібито все зростаючий добробут населення СССР, пише, що „влада дбає про трудящих і вже підряд (від 1948 р.) знижує ціни на товари широкого вжитку". Рівночасно совєтська преса розписується про незавидну долю трудового населення в західніх країнах, передусім у З'єдинених Державах.

Ясно, для чого Москва це робить. Високий життєвий стандарт у якійсь некомуністичній країні може бути смертельною небезпекою для большевицького панування; добробут населення в західніх країнах внівець розбиває пляни большевицьких п'ятих колон, нищить їхню надію на викликання соціяльно-політичних заворушень у вільних країнах. Українська вільна преса вже багато зробила в напрямі викривання кремлівської цинічної брехні і обдурювання, і нам треба посилено робити це й далі.

Нижче наводимо дальші приклади, що характеризують життєвий стандарт під московським большевизмом у порівнянні з життєвим стандартом у ЗДА і інших західніх державах. Подаємо статистичні дані про кількість деяких товарів і продуктів, що припадають на одну особу населення.

Вугілля: В Совєтському Союзі припадає на особу (включно з індустрією, залізницями) 1.660 кг вугілля. У Західній Німеччині в два з половиною разів більше, тобто 4.120 кг., в Англії — 4.396 кг. Ця різниця болюче вражає передусім українців, бо ж Донбас є одним з найбагатших вугільних басейнів в Европі. Очевидно, що коли наш нарід не є господарем своїх багатств, українське вугілля попадає поза межі України, — до північної „братерської" республіки. Найгірше те, що Україна не дістає вартісних і рівноцінних товарів за своє чорне золото.

Пилосмоки: В Совєтському Союзі тільки на кожну 414-ту особу припадає один пилосмок. У З'єдинених Державах вже кожна 58-а особа має свій пилосмок, що так улегшує життя жінки-господині. Точніше сказано, в ЗДА у 70 разів більше господинь користується пилосмоками, як в Совєтському Союзі. Це дуже наявний приклад економічної відсталости московського державного капіталізму.

Ровери: В країні, де „батьківським піклуванням комуністичної партії оточена людина", тільки на 60 осіб припадає один ровер. Але вже кожен 20-ий англієць має цей практичний транспортовий засіб.

Молоко і сир: У Совєтському Союзі припадає на особу річно коло 50 кг молока і сиру. У Франції — майже в 3 рази більше, тобто 148 кг. Ще довго прийдеться напружуватися хрущівським коровам-рекордисткам, щоб осягнути продуктивність своїх французьких посестер.

Радіоприймачі: На 46 осіб в Совєтах припадає один радіоприймач. Але вже кожен 5-ий француз має свій радіоапарат. У помешканнях жителів ЗДА є аж 82,000,000 радіоприймачів. Крім того 25,000,000 приймачів є в автах американців і ще 7,000.000 радіо в ужитку різних підприємств. Отже на 160,000.000 американців припадає 114.000 радіоприймачів.

Ось так виглядає справжня економічна ситуація населення Совєтського Союзу в порівнянні з передовими країнами вільного світу. Але ці ясні й безсумнівні докази, що про них знає напевно і Москва, ніяк не перешкоджають совєтським часописам розписуватися про „щасливе і заможнє" життя в СССР і постійно повторювати вигадки про дальше зубожіння населення в некомуністичних країнах. Кремль, очевидно, уважає, що постійним повторюванням брехні уб'є у населенню здібність відрізняти правду від брехні, і врешті ці жертви барабанної дезінформації повірять у те, що їм Москва говорить. Ми вважаємо, що большевицькі заправила глибоко помиляються. Вистачить пригадати перші місяці німецько-російської війни в 1941 році. Тоді большевицька влада існувала вже повне чвертьстоліття і виросла нова генерація, яка не бачила нічого іншого, крім совєтського життя. Але й ця підсовєтська молодь, передусім українська, не захотіла воювати за Москву. Що це доказує? Що ніхто, або майже ніхто не вірив большевицькій пропаґанді, не вірив у те, що Москва вбивала в голову два з половиною десятиліття.

Володимир Янів

НІМЕЦЬКІ ДОСЛІДНИКИ ЕВРОПЕЙСЬКОГО СХОДУ НА МАНІВЦЯХ

(3)

Злощасні компліменти проф. Гелльпаха

Звичайно, це русофільство мало на меті надати концепції позір реальности й здійснености, а саме по лінії здобуття симпатій росіян, отже нації серед слов'ян сьогодні єдиної, з „якою варто рахуватися". Але треба запитати, яких росіян? Звичайно, рахунок не йшов на симпатії сучасного режиму, бо сподівання були б вже надто наївні. Зате інавґураційний прелеґент (а за ним згодом і інші прелеґенти) був тим щедріший у компліментах на адресу росіян взагалі, а зокрема росіян на еміґрації, як здогадних патентованих ворогів режиму. І ці компліменти вимагають також аналізи: можна абстрагувати від того, чи правдивим є комплімент про те, що між росіянами й комунізмом не треба ставити знаку рівняння. При тому розуміємо добре, що цей комплімент російським патріотам на еміґрації подобається, і мусить в них зустрічати живі симпатії, бож іде про простий розрахунок: на випадок невдачі комуністичного режиму, при такій постанові справи, за всі довершені злочини вини не перекинеться на російський нарід, який спокійно зможе зберегти всі досягнення большевицької революції. Отже, теза незаперечно і корисна і приємна для росіян, але яка з неї практична користь для німців, які в своїй концепції зовсім не подають, в який спосіб один режим має бути заступлений другим? І пощо, значить, говорити про „очищення стосунків між німцями й слов'янами для підготови ґрунту до спільного кондомініюму", коли простір зайнятий і коли не подається пляну, як його звільнити? Як розбити ту силу, яка робить всяке „очищування" так довго безпредметним, як довго вона існує?

Незаперечно, сьогодні здійснюване европейське об'єднання (за рецептою західніх потуг) має свої недоліки: воно в актуальних можливостях дуже неповне, воно виключно оборонного характеру і не передбачає свого поширення на цілу Европу, воно без визвольної концепції для народів СССР, воно врешті також надто русофільське; але воно в своїм заложенні має бодай теоретичну можливість заступити актуальний лад на Сході іншим, кращим і довершенішим, на випадок зудару. І воно конечне, щоб спинити дальше поширення східнього бльоку. А концепція проф. Гелльпаха навіть тих скромних можливостей не має. Вона абсолютно завішена в порожні, ба навіть не допускає тези „мирної коекзистенції".

Другий комплімент для здобуття симпатій еміґраційних росіян — це теза про їх европеїзм. І цей комплімент для росіян незаперечно приємний, бо він дає їм також можливість комбінації „на всякий випадок"; у випадку політичної невдачі можна йти навіть на чужу для духовости ідеологічну концепцію, якщо вона дозволяє втримати політичне значення, бо політичне значення, скорше чи пізніше, дозволить вернутися до давніх традиційних заложень. Але якщо взагалі має якийсь сенс етнопсихологія і побудована на її заложеннях теза про протиставлення Заходу й Сходу, то в дійсності важко знайти якусь основу до того, щоб Росію причислити до Европи. Були, незаперечно, в історії Росії епохи наближування до Европи; і мала Росія володарів, які й самі були „европейцями" і хотіли Росію до Европи наблизити. І можна б навіть сперечатися, як довго часово тривали одні і як довго другі епохи. Бо треба дуже сумніватися, чи в даному випадку про приналежність до Европи рішають історичні тенденції володарів, чи те, як ці тенденції були сприймані підданими і який слід залишили вони на духовості народу. Бо кінець-кінцем про приналежність чи неприналежність до Европи рішають не союзи і не спільні війни, але духова структура народу, і дивно, що це саме Гелльпах, етнопсихолог, будував свою доповідь тільки на історичних арґументах. Випадок? Ні, тільки Гелльпах, саме як спеціяліст, знав добре, що не знайде потрібних арґументів в ділянці етнопсихології, і тому залишив її на боці. І цей факт є найкращим доказом, що він у „европеїзм" росіян не вірить, а про цей европеїзм тільки говорить з конкретною політичною метою. Росія, як складова частина Европи, — це принадна візія для німців, осамотнених після другої світової війни в своїх амбітних плянах „шукання місця під сонечком". І ця візія каже німецькому науковцеві зловживати науковими арґументами, промовчуючи ті арґументи, які промовляють проти концепції. А таке зловживання — це вже ніяка наука, це псевдонаука, яка мусить викликати щире обурення.

Розгляд, чи можна і на скільки ставити знак рівняння між большевизмом і російським народом, важко давати тільки на марґінесі статті; арґументи „за" і „проти" вимагали б осібної статті, чи вірніше студії. Але твердження про те, що, мовляв, Захід у боротьбі з большевизмом стоїть ідеологічно сам проти себе, хоч в даному випадку дуже ефектовне, проте щонайменше неповажне. Що деякі теоретики походять зі „Заходу", не може правити за ніякий арґумент, бо в той спосіб можна б „доказувати" притаманність всяких ідей для Заходу, зваживши, що всі ідеї мали своїх теоретиків у Европі і не тільки теоретиків, але й пропаґаторів. Вже питання кількости тих теоретиків могло б бути важливіше. Але основним у даному випадку є, чому комунізм, мавши своїх перших теоретиків на Заході, поширився не в самій Европі, а в Росії, яка, до речі, теоретично беручи, не мала навіть згідно з комуністичним ученням умов для поширення комунізму, який повинен би бути в суспільності підготовлений попереднім періодом капіталізму й індустріялізації. Отже, факти, які заперечують марксівську закономірність економічного розвитку, свідчать радше про те, що комунізм закорінюється там, де має для цього відповідне духове підложжя, що виростає з психічної структури конкретного народу. І історія вже довела, що комунізм для Заходу є чужий, чого зрештою не можна утотожнювати з думкою, що він не матиме своїх симпатиків на Заході при його духовій диференційованості й контрастовості. Але наявність певної кількости симпатиків — це ще не доказ притаманности. І тому арґумент, зрозумілий в зручного журналіста, мусить заскакувати в поважного науковця, який повинен би рахуватися з кардинальним постулятом, щоб заскоро не ґенералізувати фактів і не робити на тій підставі передчасних висновків.

І врешті останнє зауваження стосовно доповіді: прелеґент арґументував тезу духової односни слов'ян з Европою, щоб дійти до концепції кондомініюму німців і росіян. Тим часом, признаючи слушність тези про приналежність слов'ян до Европи, як духової односни, треба поважно сумніватися, чи існує одність слов'ян і росіян, які під плащиком панслявізму змагали тільки до здійснювання свого імперіялізму, будучи в своїй духовості структурно різні від усіх слов'ян. І в цьому основна помилка дотичних дотеперішніх дослідників, що одність слов'ян визначають вони на базі мовній, коли в дійсності треба визначати її на базі етнопсихології. І саме ця помилка дотеперішніх дослідників вказує м. ін. на шлях для праці українських науковців і почесне завдання для української науки, як певної цілости.

(Продовження буде).

Мілена Рудницька

ДВА ЮВІЛЕЇ

(З приводу 70-річчя оснування першого українського жіночого товариства й 20-річчя Українського Жіночого Конґресу)

(5)

(Закінчення)

На перше місце висувалася проблема, що ще й сьогодні є основним завданням українського руху: впровадити жінку, як співрішальний і співвідповідальний ч и н н и к в життя нації, збільшити вплив жінки на суспільні процеси, зробити з неї повноцінного будівничого української долі.

Український Жіночий Конґрес у 1934 році — це був тільки фраґмент. Фраґмент найсвітліший. Ще й сьогодні спогад цієї події загріває її учасниць, як загріває товаришів зброї спогад переможної битви довгої і важкої воєнної кампанії.

І був цей Станиславівський Конґрес підштовхом до дальших змагань, бо ж щойно після нього і завдяки ньому матірний Союз Українок стає масовою організацією, щойно внаслідок нього вся Галичина покривається сотнями сільських Кружків Союзу Українок і на сцену громадсько-політичного життя входить масово, перший раз в українській історії, українська селянка, той найдосконаліший тип української людини, що в ній сконцентрувалася вся мудрість і вся добрість с т а р о ї хліборобської раси.

І щойно внаслідок Станиславівського Конґресу повстає ідеологічний журнал „Жінка", повстає Світовий Союз Українок, себто об'єднання всього українського зорганізованого жіноцтва Західних Українських Земель, політичної еміґрації в її европейських скупченнях та заокеанських поселенців, з одним керуючим центром.

Згадуючи два десятиріччя діяльности українського жіноцтва на Рідній Землі, повні наполегливої праці, зусиль і безнастанної б о р о т ь б и, ми могли б сказати за Кобринською: Неодну гірку чашу доводилося нам випити. Безнастанні репресії окупаційної влади, яка старалася знищити той бастіон непоборного національного духа, що ним на Українському Заході був Союз Українок, дошкульні прикрості від деяких земляків, які з тих чи інших причин не хотіли примиритися із зростаючою силою жіноцтва. І ми теж, як наша велика піонерка, не були „вигідними жінками", не йшли на компроміси, обстоювали твердо свою правду.

Але разом з ударами і неприємностями ми зазнали теж багато-багато радости: радість творчої праці, праці на Рідній Землі, праці для народу, праці успішної, що розрослася нам під руками, що іноді переростала наші сили. Яка це була радість бачити, що українська жінка через свою організацію грає таку видатну, часто рішальну ролю в житті народу, як ніколи раніше впродовж історії; яке це було щастя спостерігати, що духові й моральні прикмети жінки зв'язуються тісно, найтісніше, нерозривно, з життям суспільности, як українська жінка, що довгі віки служила тільки чоловікові й дітям, віддає свої сили на службу загалу, і як під її впливом однобічне досі, бо виключно мужеське обличчя громадсько-політичного життя починає збагачуватися ознаками жіночого духа.

Жіночі Ювілеї. 70-річчя зорганізованих зусиль бути людиною і мати право віддати свої сили справі, нації, людству. 20-річчя розквіту українського жіночого руху.

Як зобов'язують такі дати і як дуже гнітить та засоромлює свідомість, що українська жінка у вільному світі не стоїть на висоті свого завдання.

Чому вона, що мала завжди такий здоровий інстинкт, збилася зі стежки? Чому потонула в дрібних турботах буденщини? Чому захопилася матеріяльним добробутом? Чому загрузає в своячій воді спогадів і ностальгії, або бистрою хвилею відбивається від рідного ґрунту? Чому, навіть коли входить у суспільне життя, витрачає свої сили на справи малі, неважні, зовсім неадекватні до потреб сучасности?

І таких „чому", і „чому" і „чому" можна би ставити десятки. І можна би подавати десятки пояснень і виправдувань та п а т р і о т и ч н о ю фразою заспокоїти своє сумління.

Але це не усуне лиха і не розв'яже проблеми. А проблема узміцтовлюється в тому, що українська жінка в розсіянні суща, одинока, яка має сьогодні відкриті уста і свободу рухів, повинна прикласти свої сили до великого діла визволення Батьківщини з московсько - большевицької неволі; що її завданням потрясти сумлінням жіноцтва вільного світу й поставити його на ноги на боротьбу з Червоною Москвою, що це завдання вона може виконати тільки під умовою напруги всіх сил та широко запланованої акції.

Сміливі пляни, нездійснені мрії?

Нема р е ч е й неможливих, коли візьметься за них жіноча завзятість і солідність, ідеалізм з ентузіязмом, віра і молитва жінки.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

ПЕКАРІ
Досвідчені в кафетерії. До денної або нічної праці. Стала праця, добра платня. Голоситись:
CITY CAFETERIA
120 East 14th Street
New York City

TOOLMAKER
першоклясний
Досвідчений при робленні замків до ручних торб. Голоситись:
MERSHON
54 W. 21 St., N.Y.C.
Phone WA 9-6159

UPHOLSTERER
Досвідчений.
„Custom" праця. Мусить бути оперейтором і краячем.
Телефонувати:
Floral Park 2-8080

HELP WANTED FEMALE

ФРИЗІЄРКА
Оперейтор у всіх ділянках свого фаху. Стала праця, добра платня. Приємні умовини праці.
Голоситись:
MADELINE'S BEAUTY SALON
27 Purchase St., Rye, N. Y.
Phone RYE 7-3536

КОСМЕТИЧКА
з досвідом у всіх ділянках фаху. Стала праця, 5 днів. Години від 9-6. Без вечорів. Приємні умовини праці. Голоситись:
PARISIAN SALON
357A Fulton Ave., Hempstead, L.I.
Phone IV 3-9088

ОПЕРЕЙТОРКИ
Шиття мужеських сорочок.
Стала праця.
Голоситись:
216 Washinton St., Mount Vernon
Phone: MO 4-0417 (days)
or MO 7-0603 (eves.)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПРИСТУПЛЮ ЯКО СПІЛЬНИК
до інтересу з готівкою до 5,000 долярів. Зголошуватися до:
JURKO JURKIW
314 Monroe Avenue
Plainfield, N.J.

КНИЖКА И ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ РЕЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

Bleyle
Камізельки і плетені жакети. Мужеське і жіноче спідне біля.
Дощевики.
LODEN FREY — МЮНХЕН
на холодні і вогкі дні:
ВОВНЯНІ ПЛАЩІ І КУРТКИ.
Улюблене Schiesser
Масео — спідне біля
для жінок і мужчин.
WM. LANDMESSER & SON
1653 SECOND AVENUE
NEW YORK CITY
(між 85 і 86 вул.)
Tel.: RE. 4-2106

REAL ESTATE

Monroe Knolls
WALDWICK, NEW JERSEY

МОДЕРНИЙ "SPLIT LEVEL" МОДЕЛЬ ТЕПЕР ВІДКРИТИЙ ДО ОГЛЯДАННЯ.

Включаючи визначні прикмети **$17,990**

- Площа мінімум 10,000 sq.ft.
- Велика вітальня з просторими шафами
- Ідеальна кухня з березовими шафами, formica плитами вбудованими в печі
- Комфортова їдальня
- Три просторі спальні з великими шафами
- Кер. Кахлева лазничка з кольоровим уладженням
- Екстра прибиральня
- Вигідна пральня
- Вбудований гараж з верхніми дверми
- Газове огрівання
- Викінчена відпочинкова кімната (екстра)

G. I. морґедж на 30 років
Вигідні сплати для не-ветеранів

Ідеально положені в чудовій підміській місцевості Waldwick, N. J. з досконалою школою, з вигодами комунікацій і склепів. Недалеко церков різних віроісповідань.

Дороговказ: Rt. 17 до в'їзду до Waldwick, тоді 1½ милі на захід до перехрестя Wycoff Ave. і Monroe St.

BALDINO BUILDERS
Monroe Street, Waldwick, N.J.
Allendale 1-4298

Tel.: 82-3262
Mrs. Mary K. Sinak
The only Slovak
REG. REAL ESTATE BROKER IN MIAMI.
Доми від $8,000 й більше
Подвійні від $14,900 й більше.
Якщо будете в Маямі, зайдіть до нас.
726 SO. MIAMI AVENUE,
Miami, Florida

Barrytown Sta. Red Hook, N. Y. Одинока нагода в житті. 275 акр. овочева й молочна фарма. Досконалий стан, вирід, управна земля, овоч. дерева і виноградник. Річний дохід з яблук, винограду і черешень до $25,000. 3 доми, 2 винайм. 3 стодоли, робітня, гараж й інші будинки. Кіоск і гуртівня при голов. гайвею. Елект. огородження пасовиська, ліс. Всі вигоди, готове до зайняття. Продаж із стратою за $45,000. Телеф. або пишіть: R. L. SCOTT, 11 Oak Ridge Rd., Caldwell, N. J. CA 6-1576

FORT LEE, BERGEN COUNTY ВИГЛЯД ВАРТОСТИ МІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ
Не пропустіть нагоди оглянути цей найбільш модерний, вмебльований
2-РОД. ДІМ,
з видом на Hudson River і N. Y. Огрівання газ. водою, гараж на 2 авта. Кілька кроків від George Washington Bridge, шкіл, склепів і транспор. сполук. $28,000. Federspell St., and Old Palisade Ave., off Parker Ave.
MAPLEWOOD HOMES, INC.
1515 Palisade Ave., Fort Lee, N. J.
CLiffside 6-2223,
FOrt Lee 8-4963-4647

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ
лікарська канцелярія.
3 великі кімнати, поміркований рент. Добре положення в серці української дільниці, найбільшої в тім місті.
2221 Professor Ave., Cleveland 13 Ohio. — H. C. Cole.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
В КОЛЬОРАХ
РЕЛІГІЙНІ
12 за $1.00
СВІТСЬКІ І РЕЛІГІЙНІ
((Анастасієвського, Козака і Богачевської)
10 за $1.00
Кричевського—15 ц. за штуку.
Замовлення слати на адресу:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ
й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні невральгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви далеко все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про АНТРО. Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користуючі захоплено висловлюються про знаменитну поміч, яку вони дістали, інколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відворотною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....

MISCELLANEOUS

Поодинокі або подвійні двері деревляні
ШАФИ
кленові, оріхові викінчені й магоневі
Reg. 34.95 **19.95**
Rome Furniture
1215 Summit Avenue
Union City, N. J.
Call UN: 4-1879

VACUUM REPAIRS 3.49
NEW BAG — OR CORD
NEW CARBON
NEW BRUSH
MOTOR CLEANED, OILED
PICKUP & DELIVERY
Big trade-in allowance on old cleaner
All work guaranteed.
FULL STOCK OF NEW REBUILT CLEANERS PARTS FOR ALL MAKES
Sewing Machines — Bought—Sold Repaired—Electrified
UNITED VACUUM CLEANER
DA 3-8984 2021 Boston Road (178th) WY 1-1785

НИЗЬКІ, НИЗЬКІ ЗИМОВІ ЦІНИ
Комбіновані Алюмінійові ВІКНА
TWO TRACK $15.95 THREE TRACK $17.95
інсталяція
Комбіновані ДВЕРІ $44.50
Розміри до 37x85 з інсталяцією.
ЖАЛЮЗІ — СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ.
Огляньте наші нові трискладові в одній рамі.
Безплатні конторист.
Перша вплата в січні. — Без завдатку.
Allied Aluminum Products
439 AMBOY AVENUE PERTH AMBOY, N.J. Hillcrest 2-4004
1847 MYRTLE AVENUE PLAINFIELD, N. J. PLainfield 6-4124

"Delco-Heat Conversion Oil Burner"
Купуйте найліпшої якости оливу до огрівання.
JOHN EGGERS & BROS., Inc.
260 Culver Avenue DE 3-8800 Jersey City 5, N. J.
Якщо Ви хочете удосконалити свою мешк. огрівання, ми пропонуємо Вам систему
Авторизовані представники. Будьте готові. Замовляйте. Скора доставка.
Вугілля Jeddo-Highland. Гатунковий антрацит.
Тепер є найкраща пора змінити на оливне огрівання
GENERAL MOTORS DELCO-HEAT

ПАКУНКИ-ДАРУНКИ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕНИМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Гарантія доставки.

JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION
631 Bruckner Blvd.
Bronx, N. Y.
MOTT HAVEN 9-9907
MOBILGAS PRODUCTS
Продавець Mobilgas
ІВАН ГІРНИЙ
„ЦІСАР"
Дякує щановним клієнтам за попертя і повідомляє, що з нагоди надходячих свят кожний клієнт отримає ДАРУНОК а нагоди буде роздача
ТРЬОХ ІНДИКІВ
НА ЩАСЛИВЕ ЧИСЛО.
Тепер як завсіди в справах автомобіля
ВІДВІДУЙТЕ „ЦІСАРЯ".

ФІРМА „СТІНСОН"
З надходячими Різдвяними Святами просимо наших покупців посилати свої замовлення зараз, щоб Ваша Рідня чи знайомі одержали святочні дарунки на час.

Ви можете тепер післати через нашу Фірму посилку з 12 або більше платівок марки „СТІНСОН", як дарунок Вашим Рідним і Знайомим на кожну адресу, в кожну місцевість, в кожну частину світа!

Поштову оплату, включаючи опакування і забезпечення, покриває Фірма.

Фірма „СТІНСОН" має великий вибір українських і російських платівок найліпшої якости. Посилаємо платівки до всіх частин світу. Замовлення виконуємо скоро й точно.

Жадайте нашого новог безплатного каталога.
Stinson Record Distributors, Inc.
27 UNION SQ. WEST NEW YORK 3, N. Y. — 2858 W. PICO BLVD. LOS ANGELES 6, CALIF.

MISCELLANEOUS

ПЕРШОКЛЯСНІ НАПРАВИ І ПЕРЕРІБКИ ДОМІВ
Телефонувати:
MR. R. ANDERSON
ORange 5-6093 — LAmbert 3-8605
Гарантія виконання — сплати за згодою.

ШЕНШИЛІ
по гуртових цінах.
Першоклясні — $350 і більше.
Кожна кількість.
Пишіть по ціни.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17, Paramus, N. J.

ЧУДОВИЙ ВИГЛЯД НА СВЯТА.
Експерт зачісок, втинання волосся і тривалих ондуляцій. Прекрасне виконання по уміркованих цінах. Зайдіть
RITA'S BEAUTY SALON
1316 Northern Blvd.
Roslyn, L. I.
Phone Roslyn 3-2083

ГАРНІ КИЛИМИ И ХІДНИКИ
обиття на меблі.
LINOLEUM
низькі ціни.
ТІЛЬКИ У ФІРМІ
State Floor Covering Co.
330 State St., Perth Amboy, N. J. Tel. Hillcrest 2-2240

Якщо Ви потребуєте ЦЕРЕМОНІЯЛЬНОГО ОДЯГУ
Огляньте
Ted's Tuxedo
ВИПОЖИЧАЛЬНЯ
- Низькі ціни
- Комплет всіх додат.
- Гарантія доск. допасування
- Найновіші фасони.
Найліпше, найкраще
- СУХЕ ЧИЩЕННЯ
- КРАВЕЦТВО
- ПЕРЕРІБКИ
TED'S TAILOR SHOP
481 Rahway Avenue
Woodbridge, N. J.
Telephone WO 8-3826

ЗИМА НАДХОДИТЬ!
SAVE COAL CASH
LACKAWANNA
ВУГІЛЛЯ
АНТРАЦИТ
STOVE & NUT .... $20.95 ton
PEA .... $17.95 ton
BUCK .... $15.95 ton
Олива до огрівання і кокс.
SAFEWAY
COAL CO.
Jersey City HE 5-7570

DALE SANITARIUM
Для старших віком, хронічно хворих, по операціях. $4 на день, включаючи прання. 100 миль NYC з видом на Hudson. Пікупвальниці на місці. За доволом стейту.
Saugerties N.Y. 462

Справжній **„САНТА КЛОС"**
перука і борода комплет.
100% чиста біла, хвиляста вовна з тверде обрамуванням. Голова 21" або 23".
$5.00 postpaid No. C.O.D.'s
GRAND WIG CO., Inc.
139 Fifth Ave., New York 10, N.Y.

ПЕРШОРЯДНИЙ БУФЕТ ПРИННЯТТЯ, ВЕСІЛЛЯ
"Showers".
Малі або великі.
Дасмо конторисмо на різдвяні й новорічні прийняття як для дому так і для фарм.
L. SHUPIK & SONS, INC.
.145 Monroe St., Passaic, N. J.
Тел. GR. 3-8089

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі,
12 штук за $1.00.
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

BUSINESS OPPORTUNITY

HACKETTSTOWN, N.J.
ТАВЕРНА І ГРІЛ
з мешканевим приміщенням.
Route 46,
Поміркована ціна.
GArden 5-9007

ПЕКАРНЯ-ЛАНЧОНЕТА
Повне влаштування. Наріжне бизнес. положення, $650 місячно, можна побільшити. Довгий винайм. Рент $90. Мешкання. Дуже поміркована ціна. Зайдіть до власника:
237 Central Ave., Brooklyn or phone GL 2-9878

CANDY STORE (DRY)
Повне влаштування, добрий тобар. Добре бизнес. положення, бл. школи. Можна влаштувати краще життя. Низький рент. Власник продає по д. умір ціні.
Телефон власника:
HY 7-9645

CLEANING STORE
Компектна робітня. Повне влаштування. Мешкання й інш. Добре бизнес. положення. $300 і тижн. прихід. Можна легко побільшити. З уваги на недугу власник продає тільки за $5,000.
Телеф. власника Ulster 6-6167

ЛАНЧОНЕТА.
Повне влаштування. Добрий бизнес на "downtown" в Ню Йорку. 5 днів в тижні. Добрий винайм. Оборот $600, легко побільшити. Власник продає по д. умір. ціні. Зайдіть до власника:
106 Greenwich St., New York City

TAVERN & ROOMING HOUSE
в Union City, N. J. Досконала нагода. Власник мусить продати зі стратою. Прихід з кімнат покриває всі видатки. Таверна і бара роблять добрий бизнес, також добра кухня.
Телеф. власника: Union 7-8804

GROCERY—DAIRY
Частинно делікатесен. Повне влашт. Продаж доброго пива і закусок. Бизнес. полож. близько George Washington Bridge. Торгує $1300, легко побільшити. Низький рент, добрий винайм. Власник продає по дуже умір. ціні.
ТО 7-0555

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
Виз. наріжне положення Bay Ridge. Низ. рент — винайм на 20 р. Добра нагода для механіка. Річний чистий дох. $13,000. Влас. продає тільки за $12,750.
Телеф. власника: ULster 4-8541
8-12 A.M. — or 6-10 P.M.

РОБІТНЯ СУКОНОК
Повне влаштування. Виз. положення, Свіжо відновлене. Досконала клієнтела. Відповідне для кравця або роздрібну продаж. Низ. рент, власник продає тільки за $1,500.
Тел. власника Gedney 8-2847

DINER
Повне влаштування. Добре биз. положення при 1110 Washington Ave., бл. Ebbetts Field, Brooklyn. Можна добре влаштувати життя. Поміркована ціна.
Тел. BU 4-9058 (bus.)
or PR 3-5001 (home-before 8 A.M. or after 11 A.M.)

НАДЗВИЧАЙНИЙ ВИПРОДАЖ
Цей купон вартий $3.02
Колись продавався за $5.00
Тепер знижений до $1.98
НОВИЙ ЧУДОВИЙ
СВЯТИЙ ХРЕСТ
Ви можете бачити нашого Господа перед своїми очима.
Чудовий образ в кришталевім самоцвіті, в середині якого є Святий Хрест з тих самоцвітів, неначе чудо перед вашими очима. Ви можете читати цілий „отче наш" побільшений багато разів через чудове побільшаюче скло, і бачите дитя при молитві, що клячить. Хрест є 1½ інча довгий, викінчений 24-каратовим золотом і 8 жеврiючими рубінами, смарагдами і шафірами. Комплет з позолочуваним ланцюжком і безпечним замком. Для дарунку в сатиновім пуделку.
НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШЕЙ — ПІШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН. ПЛАТІТЕ ПРИ ОДЕРЖАННІ. ЗАДОВОЛЕННЯ ГАРАНТОВАНЕ. ЗАПАС ОБМЕЖЕНИЙ — СПІШІТЬ.
Пішліть мені (зазначіть скільки) 1 хрест за $1.98 — 3 хрести за $5.00. При замовленні 3-ох, ви защаджуєте $1.00
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....

РОЗШУКИ

Пошукую братанка ДМИТРА КАЦЮКА, уродженого 1923 р., в селі Колобі, пов. Бережани — Україна. Останню вістку від нього мав 1948 з Мюнхену, Німеччина. Відомості слати на адресу:
THEODORE KOSS
42-27 Hampton St., Elmhurst 73, L. I., N. Y.—Tel.: Twining 8-8002

НА ПРОДАЖ

СТІННІ КАЛЕНДАРІ
з пересилкою 35¢, різдвяні картки — 1 туз. за долара; коляди, платівки — висилаємо поштою:
ARKA CO.
48 E. 7th St., New York, N. Y.
Tel.: GR 3-3550

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ.
Постараємося для Вас про егзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155 — 2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Куцман

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте нас в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

MISCELLANEOUS

МАЛИЙ ЗАВДАТОК
затримає Вам кожне купно до свят.
ЗНИЖКИ звичайно $9.95 $4.95
Продаж Schwinn роверів, дитячі меблі, візки й ін.
Великі візки для ляльок.
Lay-A-Way Christmas Plan
KANTOR'S
Juvenile Furniture
442 Claremont Parkway
Near Park Ave., Bronx, N. Y.
LU 3-1030 — TR 2-9058

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПОДЯКА

За вилікування мене зі смертельної недуги, за незвичайно дбайливу, зовсім безкорисну, опіку в часі моєї недуги, як в дома так і в шпиталі, складаю

Високоповажаному Пану Докторові
ВОЛОДИМИРОВІ ГУКОВІ
лікареві в Ньюарку, ст. Ню Джерзі
так від себе, як і в імені цілої моєї родини найщирішу подяку.

ТАРАС БАНАХ.

Увага! Оголошення Увага!
Найкращий Різдвяний Подарунок!

Ви, напевно, маєте приятелів чи знайомих американців або канадійців.

Найкращим для них Різдвяним подарунком від Вас буде 3 книжки в англійській мові тільки за 10 долярів, замість 12 долярів в окремому продажу.

1. The Black Deeds of the Kremlin, A White Book,
2. S. Pidhainy: Islands of Death,
3. I. Bahriany: The Hunders and the Hunted.

Спішіть із замовленнями, бо наклад невеликий.
Замовлення разом з „моней" ордером слати на адресу:
SUZERO, 79 Ulster St., Toronto 4, Ont., Canada.
Головна Управа СУЖЕРО

„ГАЙДАМАКИ"
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

50 прекрасних ілюстрацій О. Г. Сластіона на крейдяному папері, великого формату, люксусове видання і тверда блакитна обкладинка із золотим втиснутим написом.

Рецензії в українських часописах оцінили велику духову вартість в цім клясичнім творі. Там побачите дійсний образ народнього повстання проти польської шляхти за Вільну Соборну Україну.

Одинокий ілюстрований твір Т. Шевченка „ГАЙДАМАКИ" був переслідуваний польською владою на рідних землях.

Наклад невеликий і залишилось ще тільки 1,000 прим. до розпродажі, і за останній примірник видавництво поставило нагороду $500.00, речинець тільки до Нового Року. Замовлення слати разом з Money order $6.50 (кан. дол.).
NARODNY BAZAAR, 10402—97 St. Edmonton, Alberta, Canada.

НАДМІР ВАГИ
ДО 5 ФУНТІВ ТИЖНЕВО МОЖЕТЕ ВТРАТИТИ

Новий сенсаційний лік починається. Вислідь піднят першого дня, а ні — то зворот грошей.

Нову надію на облегчення тягару від надмірної товщини, (що походить від переїдання, а не від залозів) слідно сьогодні по звітах з успіху при пляновім зажиттю нових вітамінових пігулок. Вони помагають до втрати товщини (яка походить від переїдання) і то без шкоди. Ці вітамінові пігулки називаються BENADROL. Цей новий лік діє наче чари, щоб злекшити надмір товщини 2 способами. Мужчини й жінки, що давніше терпіли від надміру ваги (через переїдання), оповідають про замітні вислідки після зажиття. Багато людей кажуть, що втратили до 10 фунтів ваги вже по першій пачці. Продаються з гарантією зворогу грошей.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть дістати BENADROL по зниженій ціні. Вишліть оце повідомлення до VALWORTH CO., Dept. 236, P.O. Box 92, Flatbush Sta., Brooklyn 26, N. Y. а дістанете дві 3-долярові пачки тільки за $5, отже $1 знижки на правильній ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть листоноші при доручені.